

Z. Br.

Setna rocznica urodzin Oty Wićaza

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 20/1, 143

1975

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Lajos Kiss w odczycie wygłoszonym w Węgierskim Towarzystwie Językoznawczym. Tekst ten, *Gedanken an Johann Melich. Zur 100. Wiederkehr seines Geburtstages* „*Studia Slavica Hungarica*” wydrukowały w swym XVIII roczniku za rok 1972, s. 397—411.

Z. Br.

SETNA ROCZNICA URODZIN OTY WIĆAZA

W wydawanym w Budziszynie miesięczniku „Rozhľad” L. 24: 1974 č. 6 s. 217—220 ukazał się artykuł Frido Mětska *Dr honoris causa Lipsčanskeje uniwersity. K 100. posmjertnym narodinam Oty Wićaza*. Ota Wićaz (1874—1952), przez wiele lat wykładowca i dyrektor seminarium nauczycielskiego w Stollbergu (przekształconego z czasem w wyższą szkołę pedagogiczną), był znakomitym historykiem kultury i literatury. Uznawany jest za ojca nowoczesnego literaturoznawstwa łużyckiego. W 1947 r. otrzymał doktorat honorowy Uniwersytetu Lipskiego (dzisiejszego Uniwersytetu Karola Marksa).

Z. Br.

O WARSZTATACH DYMARSKICH NA WĘGRZECH

W zachodniej części miasta Sopron (starożytniej Scarbantii), obok dzisiejszej ulicy Banfalvi i strumyka Ralk, odkryto przy robotach ziemnych ślady osadnictwa z różnych okresów historycznych. Oprócz stanowisk osadniczych natrafiono również na żużel dymarski. Chronologia tego żużla nie była dotąd bliżej ustalona. *K. 100. posmjertnym narodinam Oty Wićaza*. Ota Wićaz (1874—1952), przez wiele pisze o tym m.in. Janos Gömöri w artykule *Korai császárkori és Árpád-kori település, X. századi vasolvasztó műhely Sopronban (Frühkaiserzeitliche und Arpa-denzeitliche Siedlung Eisenschmelzwerkstatt aus dem 10 Jahrhundert in Sopron)*, zamieszczonym w czasopiśmie „*Arrabona*” (1973 s. 69—123).

Nad brzegiem strumyka odsłonięto 4 jamy odpadkowe oraz jeden warsztat dymarski z 10—11 w.n.e. W jamach leżał żużel żelazisty i przepalona ziemia. Pozostałość warsztatu dymarskiego znajdowała się w czworokątnej jamie o wymiarach 350 × 200 cm. W jednej z jej części dłuższych wbudowane były dwa piece dymarskie. Piec nr 2 był zachowany w dobrym stanie. Wysokość pieca 70 cm, wewnętrzna średnica w poziomie dna 30 cm, gardzieli 13 cm. W części przedniej przy dnie pieca znajdował się otwór dmuchowy o wymiarach 22 × 22 cm. Wewnętrzna ściana pieca była wyklejona ilmem. Znalezione w warstwie warsztatu fragmenty dysz rurkowych wskazują, że piec pracował na dmuch sztuczny-miechowy. Do zagłębionego w ziemi warsztatu dymarskiego prowadziły wykonane w ścianie lessowej płaskie schody. Obok nich znajdował się duży kamień do tłuczenia rudy.

Warsztat dymarski z Sopron badacze wiążą z wczesnym okresem Arpadów. Nawiązuje on do tego typu warsztatów odkrytych w ostatnich latach na terenie zachodnich Węgier, same zaś piece należą do tzw. typu *Imola*. Występują one na stanowiskach dymarskich z tego czasu w okręgu Borsod (płn. wsch. Węgry). W pobliżu warsztatu odkryto ślady zagłębionego domu i jamę gospodarczą, w której znaleziono żelazny sierp, żelazne groty strzał i fragmenty żużla żelazistego.

Kazimierz Bielenin